

ॐ
संस्कृतभारती
पत्रालयद्वारा संस्कृतम्

शिक्षापरीक्षा

Feb. 2011

समयः - घण्टात्रयम्

दिनम् - विकृति सं॥ माघकृष्णदशमी

अङ्काः - १००

भानुवासरः, २७.०२.२०११

I. अ. संस्कृतभाषया पञ्चानां प्रश्नानाम् उत्तराणि एकैकेन वाक्येन लिखत । ५

१. शिशुपालस्य वधात् किं भविष्यति ?
२. कौ न उपेक्षणीयौ ?
३. श्रीकृष्णः किं प्रतिज्ञावचनं दत्तवान् आसीत् ?
४. दुर्योधनः मित्राणि बन्धून् च कथं पश्यति ?
५. इन्द्रः अप्सरसः किम् उक्तवान् ?
६. विवेकिनः किम् इच्छन्ति ? किमर्थम् ?

आ. एतयोः श्लोकयोः पदविभागम् अन्वयरचनां च कृत्वा तात्पर्यं कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा लिखत । ६

१. अयनेषु च सर्वेषु यथाभागमवस्थिताः ।
भीष्ममेवभिरक्षन्तु भवन्तस्सर्व एव हि ॥
२. योत्स्यमानानवेक्षेऽहं य एतेऽत्र समागताः ।
धार्तराष्ट्रस्य दुर्बुद्धेर्युद्धे प्रियचिकीर्षवः ॥
३. तान् समीक्ष्य स कौन्तेयः सर्वान् बन्धूनवस्थितान् ।
कृपया परयाविष्टः विषीदन्निदमब्रवीत् ॥

इ. सुभाषितद्वयस्य अन्वयार्थं तात्पर्यं च कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा लिखत । ८

१. आयत्यां गुणदोषज्ञः तदात्वे क्षिप्रनिश्चयः ।
अतीते कार्यशेषज्ञो विपदा नाभिभूयते ॥
२. क्वचित्पृथ्वीशायः क्वचिदपि च पर्यङ्कशयनः
क्वचिच्छाकाहारः क्वचिदपि च शाल्योदनरुचिः ।
क्वचित् कन्थाधारी क्वचिदपि च दिव्याम्बरधरो
मनस्वी कार्यार्थी न गणयति दुःखं न च सुखम् ॥

(प.प.प.)

३. सत्यं तपो ज्ञानमहिंसां च
विद्वत्प्रणामं च सुशीलतां च ।
एतानि यो धारयते स विद्वान्
न तत्र शास्त्राध्ययनं हि कारणम् ॥

II. अ. प्रश्नत्रयस्य उत्तरं कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा लिखत ।

६

१. नरं वरं दुर्लभमेव मन्ये । विवृणुत ।
२. स्वल्पमप्यधिकं भवेत् । किं तत् ? कथम् ?
३. एतत्त्रयं जगति पुण्यकृतो लभन्ते । के ते त्रयः ?
४. नाधः शिखा यान्ति कदाचिदेव । तत् किम् ? विवृणुत ।

आ. ससन्दर्भं कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा विवृणुत । (चत्वारि एव) १२

१. इदानीं जैत्रयात्रा उचिता न तु यज्ञयात्रा ।
२. मूषकं ग्रहीतुं पर्वतस्य खननमिव ।
३. तां पूजां स्वीकर्तुं कोऽर्हः ? कस्समर्थः ?
४. अर्जुन ! शस्त्रं धृत्वा तपस्यां कुरु ।
५. मोक्षार्थं प्रयत्नं कुरु ।
६. भवान् राजश्रेष्ठः इति ममाभिप्रायः ।

इ. प्रहेलिकाद्वयस्य उत्तरम् अर्थं च कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा लिखत । ६

१. पर्वताग्रे रथो याति भूमौ तिष्ठति सारथिः ।
चलते वायुवेगेन पदमेकं न गच्छति ॥
२. विराजराजपुत्रारेः यन्नाम चतुरक्षरम् ।
पूर्वार्धं तव वैरीणां परार्धं तव सङ्गरे ॥
३. प्रायेण नीचलोकस्य कः करोतीह गर्वताम् ।
आदौ वर्णद्वयं दत्त्वा ब्रूहि के वनवासिनः ॥

III. अ. अधः दत्तानां कृदन्तानाम् इतरवचनरूपाणि लिखत ।

४

१. ददत्
२. पठन्त्योः
३. कम्पमाना
४. स्पर्धमानाभ्याम्

आ. आवरणे लिखितस्य धातोः वर्तमानकृदन्तरूपेण रिक्तस्थानानि पूरयत । ६

१. छात्राः ----- पाठं लिखितवन्तः । (रुद्)
२. भक्ताः जपं ----- आनन्दम् अनुभवन्ति । (कृ)
३. महेशः ----- बालकं स्पृष्टवान् । (धाव्)
४. सीता ----- रावणेन सह गतवती । (कम्प्)
५. ----- शिरोवेदना शीघ्रं न निर्गच्छति । (बाध्)
६. ----- भवनानि जनेषु आनन्दं जनयन्ति । (शोभ्)

इ. युक्तं चतुर्थं पदं लिखत ।

१. ऐश्वर्यम् - सुजनता; शौर्यम् - -----
२. ज्ञानम् - उपशमः; श्रुतम् - -----
३. पात्रे व्ययः - वित्तम्; अक्रोधः - -----
४. समर्थः - क्षमा, सर्वे - -----

IV. अ. सन्धिं विभज्य सन्धिनाम लिखत । (षण्णामेव) ६

१. शरच्चन्द्रः २. तच्चिन्त्यम् ३. उड्डयते
४. शरङ्गध्वजः ५. प्रागेव ६. वक्रञ्चलति
७. परिषत्कार्यम् ८. आगच्छन्निति

आ. सन्धिं कृत्वा विसर्गनियमं लिखत । (षण्णामेव) ६

१. रामः + अपि २. धर्मः + अपाल्यत ३. द्रुपदः + द्रौपदेयाः
४. कुन्तीपुत्रः + युधिष्ठिरः ५. मुकुन्दः + एवम् ६. योगः + उच्यते
७. तैः + दत्तान् ८. मातुः + उन्नतिम्

इ. एतेषां सत्सप्तमीरूपं लिखत । ६

१. पार्वती प्राप्ता । २. यानानि गतवन्ति ।
३. उच्यमानः विषयः । ४. श्रूयमाणानि गीतानि ।
५. पिता गतः । ६. मधुरं क्रियमाणम् ।

ई. वाक्यानि रचयत (षट्) । ६

१. लभते २. आगते ३. क्रीणन्
४. बिभ्यत् ५. गच्छन्तम् ६. बालकाय
७. कुर्वद्भ्यः ८. पठत्सु

V. ಅ. ಅಥ: ದತ್ತೇಷು ಏಕಂ ವಿಷಯಮ್ ಅಧಿಕೃತ್ಯ ದಶಭಿಃ ವಾಕ್ಯೈಃ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷಯಾ
ಲಘುಪ್ರಬಂಧಂ ಲಿಖತ / ೪

೧. ನಾರದಸ್ಯಾಗಮನಮ್ ೨. ಮಿತ್ರಾಲೋಚನಮ್ ೩. ಕಿರಾತಾರ್ಜುನೀಯಮ್

ಆ. ಏಕಂ ನ್ಯಾಯಂ ಕನ್ನಡಭಾಷಯಾ ಆಂಗ್ಲಭಾಷಯಾ ವಾ ವಿವೃಣುತ / ೪

೧. ಬಕಬಂಧುಪ್ರಯಾಸನ್ಯಾಯಃ ೨. ಘಡ್ಡುಕುಟಿಪ್ರಭಾತನ್ಯಾಯಃ

ಇ. ಅನುವದತ / ೪

೧. ಸತಾಂ ಹಿ ಸಂದೇಹಪದೇಷು ವಸ್ತುಷು ಪ್ರಮಾಣಮಂತಃಕರಣಪ್ರವೃತ್ತಯಃ |

೨. ಭವಿತವ್ಯಾನಾಂ ದ್ವಾರಾಣಿ ಭವಂತಿ ಸರ್ವತ್ರ |

೩. ಧರ್ಮಂ ಜಿಜ್ಞಾಸಮಾನಾನಾಂ ಪ್ರಮಾಣಂ ಪರಮಂ ಶ್ರುತಿಃ |

೪. ವಜ್ರಾದಪಿ ಹಿ ಧೀರಾಣಾಂ ಚಿತ್ತರತ್ನಮಖಂಡಿತಮ್ |

೫. उत्तिष्ठत, जाग्रत, प्राप्य वरान्निबोधत |

ಒ. ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷಯಾ ಅನುವದತ / ೪

೧. ಸೂರ್ಯನು ಅಸ್ತಮಿಸಲಾಗಿ ನಾವು ಮನೆಗೆ ಹೋದವು.

When the Sun set we returned home.

೨. ಆಟವಾಡುತ್ತಿರುವ ಬಾಲಕರು ಅತ್ತಿತ್ತ ಓಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Boys who are playing, are running here and there.

೩. ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಹಿಳೆಯರು ಅಲ್ಲೇ ನಿಂತರು.

Women who were gazing at the shop, stood there itself.

೪. ಹೂದೋಟದಲ್ಲಿ ಹೂ ಅರಳುತ್ತಿದೆ.

Flower is blossoming in the garden.

೫. ಸೀತೆಯು ನಡುಗುತ್ತಾ ರಾವಣನೊಡನೆ ಹೋದಳು.

Trembling Sita went with Ravana.

